

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Ünnep után
vagyunk. Elmúlt fölünk az ünnepi hangulat és ismét a szürke hétköznapok hosszú sorozata mered ránk. Jó, hogy ilyen ünnepek vannak. Jó, hogy a munka és gond sivatagában ilyen oázisok vannak, ahol elhalkul a mindennap zajos küzdelme és elhallgat az egyenletlenség és gyűlölködés szava. És most ünnep után vagyunk. Hetedik karácsonyát ünnepelte a romániai magyarság új hazájában. Hét karácsony mutatta már meg, hogy a romániai kisebbségi magyar nemzetből nem kell tartania annak sem, aki a legféltőbb gonddal szereti is hazáját. A nyelv különbözősége nem lehet akadálya a megértésnek. Nem lehet akadálya annak, hogy megértsük egymást és elhiggyük annak is, aki gondolatait nem az állam hivatalos nyelvén fejezi ki, hogy szerető és hűséges fia hazájának. Századok küzdelmei és százados együttélés bizonyították a románság és magyarság egymásrautaltságát. Olyan nehéz az egymásrautaltság?

A bánási magyarság
karácsony után porondra lép és Temesvár egyes kerületeiben, valamint a környékbeli magyar falvakban szervezkedő gyűléseket tart. Csak örülni tudunk ennek a megmozdulásnak, mert ha időnként nyilvánosságra került is a Magyar Párt bánási tagozatának egy-egy akciója, ha hallottunk is egy-egy memorandumról, azt a lüktető politikai életet, mely más pártokat annyira jellemez, nélkülöztük. Nélkülöznünk kellett, mert a körülmények és különböző rendeletek akadályozták csetekvésű szabadságunkban. Ugyatárszik, ezek a mostoha viszonyok megszűntek. A Magyar Párt bánási tagozata a közeljövőben tömegesen szándékozik gyűléseket rendezni. Ennek az elhatározásnak csak örülni tudunk. A gyűlések ébren tartják és növelik az összetartozandóság érzetét, alkalmasak arra, hogy a magyarságnak még szélesebb rétegeit bevonják a pártkeretek közé és így végeredményben a magyarság helyzetét erősítsék. Erőre szükségünk van küzdelmeinkben. Az erő pedig az összetartásban van. Tartson össze a magyarság és akkor felkészülten és felvértezten várhatja minden ostromát kisebbségi jogainak.

Megakad a munka
a temesvári postahivatalokban. Megakad, mert kevés a tisztviselő, kevés az alkalmazott, nincsen nyomtatvány, hiányzanak vagy hiányosak mindazok az eszközök, amelyek a postai forgalom gyors, pontos és megbízható lebonyolításához szükségesek. Arról már lemondottunk, hogy naponként kétszer is kézbesítsék a postát, amint ez valamikor volt, nem méltatlankodunk már, hogy csomagjainkért magunknak kell elmenni; szerények lettünk és megalégednénk már azzal, ha azt a mindennapi egyszeri postánkat rendesen és idejében kapnánk. A posta újévi ajándékul újra emeli a tarifát. Vajjon csak költségesebb lesz most a posta utján való közlekedés, vagy tényleg drágának hizelegetjük majd újra?

Elmúlt az árvizveszedelem

— Milliós károk mindenfelé — Az elpusztult vetések —

Temesvár, december 28.
Az óriási havazások után hirtelen megindult olvadás és esőzések, a hegyekből leszakadó nagy víztömegek úgy megduzzasztották csaknem az összes kisebb folyókat, hogy azok a legtöbb helyen áttörve a gátakat és töltéseket vad rohanással árasztották el a szántókat és elöntötték a mélyebben fekvő községeket is. Nemcsak Temes- és Torontálmegegyében, hanem az egész Bánágban, Erdélyben és az okirályság számos helyén is kiléptek a folyók medrűkből és óriási károkat okoztak.

Temesvárott karácsony előtti napon riasztó hírek terjedtek arról, hogy a várost magát is fenyegeti az árvizveszedelem. Tény, hogy a Bega vizállása hosszú évek sora óta nem

tapasztalt magasságot ért el és felső folyásánál több helyen kiöntött és a hatalmas jégtorlaszok hidakat sodortak el. Temesvárott a turbinák fölötti területet teljesen elsodorta a víz. A helyzet tényleg komoly és aggasztó volt, azonban a folyammérnökség a katonasággal karöltve oly erőlyesen látott hozzá a mentési munkálatokhoz, hogy a fenyegető veszélyt sikerült elhárítani. A hatalmas víztömegek a jégtorlaszok szétrobbantása folytán utat nyertek úgy, hogy a víz csakhamar fokozatosan apadni kezdett és ma már árvizveszedelemtől szó sem lehet. A Bega vizállása még nem érte el a rendes magasságát, de visszatért mindenütt medrébe. Hasonló megnyugtató hírek érkeznek Erdély minden részéről is.

A román fascisták és a kisebbségek

„Soha nem leszünk elnyomók.” — Szabadfejlődés minden téren a kisebbségek részére.

Temesvár, december 28.
Napjainkat a jövő történetírója a szélsőséges politikai hitvallások korának fogja elkeresztelni. Amikor Párisban az autokratikus polgári köztársaság a legerélyesebb rendszabályokat alkalmazza a kékinges fascisták ellen, ugyanakkor a fascista Olaszország megfosztja egyetemi székétől Nittit, a világ legpacifistább gondolkodású egyéniségét. Ime a végletek találkozásnak és ebből a rendszertelen találkozásból megszületik nemcsak Európa, hanem az egész világ új társadalmi arculata.

A lelkesedés, a fiatalos hev és az erős nemzeti ábrándokat szövögető fiatalság áll a háta megett Romániában is a fascista mozgalomnak. A véletlen, a sors akaratlan indító ereje a Temesvár Józsefvárosi vasúti állomás hideg várótermében összehozta a két végletet: a román fascistapárt titkárát és szerénységemet, aki bizonyos kétkedéssel nézem, hogy a mi nemzeti öntudatra ébredésünk harca, hogy fog végődni.

A két véglest

találkozt, mert ez a fanatikus szemű fiú a nemzeti és uralkodó faji öntudatot bírja háta megett, én pedig még a legalsó lépcsőfokánál tartok annak, amit faji elismertetésnek neveznek. És ott a fagyos várótermemben, ahol sok meg sok ember fogvacogva szid mindent és mindenkit, mi ketten elfelejtkezünk mindenről és az alábbi beszélgetés fejlődött közöttünk:

— Nézze titkár ur, (a pártfegyelem megtöltja, hogy kiírjam a nevét) az az általános hit, hogy itt Romániában a fascizmus egyet jelent Cuza professzor antiszemita mozgalomával — kezdem meg a beszélgetést.

— Az, hogy Romániában antiszemita és külön fascista mozgalom létezik, mindent megmond. Igen termé-

szetes, hogy a fascista érzelmi tábor rokonszenvez az antiszemita mozgalommal, mert főképpen és csak

nemzeti alapon

áll. Az, hogy ennek az antiszemita mozgalomnak visszatetsző vejejárója az utcai tüntetés, a fiatalság hevének és a mozgalom kezdetleges voltának tulajdonítható. Kérem és ezt a leghatározottabban jelentem ki, mi román fascisták nem vagyunk antiszemiták. Nem vagyunk antiszemiták azon egyszerű elvi álláspontunk miatt, hogy mi nem ismerünk románt, németet, magyart, zsidót, orosz, avagy szerbet. A mi meghatározásaink szerint kétféle eleme van az országnak: a

dolgozók osztálya

és a renyhe semmittevők.

— Két kézzel fogadunk körünkbe mindenkit, aki jó polgára az országnak. A fascista politikai nézet, — amint lehetja — nem ismer népkisebbséget, vallási eltulodásokat, mi csak a jó, hasznos és a dolgozó polgárt ismerjük el. Ebből az elvi álláspontból indul ki az egész mozgalomunk. Csendben,

lépcsőzetesen fejlődünk,

csak komoly és érett, lelkesedni tudó embereket fogadunk mozgalomunk berkeibe. Nem akarunk máról-holnapra uralkodó párt lenni az országban. Tanítunk, felvilágosító munkát végzünk, de semmiesetre sem vagyunk veszedelmes és forradalmi elem. A béke, az újjáépítés jelszava a mi jelszavunk. Letörni a korrupciót, a panamákat, visszaéléseket, egészséges fejlődési lehetőséget biztosítani az ország és a társadalom számára és főként parasztömegeink kulturális nivóját emelni és gazdasági viszonyait olyanná alakítani, mint amilyeneket ez az ország-fenntartó elem megérdemel.

— Igaz, Romániában a kisebbsé-

geknek kulturfejlődésre, szabad levegőre van szükségük. Mi, akik a legforróbb nemzeti gondolattól vagyunk áthatva, nem leszünk soha elnyomók. Azt hiszem, ezzel megmondtam azt is, hogy a becsületes kisebbségi állampolgárnak minden téren a

legsabadabb mozgást

biztosítjuk. Ami a politikát illeti... Politikai alakulásra, kisebbségi politikai pártokra nem lesz szükség, mert úgy fogunk kormányozni, hogy a kisebbségek meglelik helyüket a Román Fascista Pártban.

Az óra lassan kettő felé járt, a kilencórás párisi Simplon még késett... — Látja uram, ez nem fog előfordulni nálunk.

Öntudatosan, biztosan és szent meggyőződéssel mondotta ezeket. Hinnem kellett neki...

Az idők megmutatják.

Verissime.

Megakad a munka

a postán a személyzethiány miatt

Temesvár, december 28.

Karácsony és újév táján kiváltképpen sok munkája van a postának. Sokkal nagyobb forgalmat kell lebonyolítani, mint egyébkor. Azonban sajnos, nemhogy a megnagyobbodott forgalmat tudná a posta zavartalanul lebonyolítani, hanem még a rendes ügymenet elintézésére sem képes. Különösen áll ez a Józsefvárosi pályaudvaron működő második számú postahivatalra, amely a Temesvárott feladott postai küldemények elindításával és mindenünne Temesvárra érkező küldemények kézbesítésével foglalkozik. Pedig összes postahivatalaink közül talán ennek van legfontosabb feladata.

Hogy a pályaudvari posta nem tudja a munkáját teljesíteni, annak elsősorban a nagy személyzethiány az oka. A tisztviselők száma igen megapadt a különböző áthelyezések és nyugdíjazások következtében, a kezelő altiszt személyzet a felére redukálódott. A legnagyobb baj azonban az, hogy a megnagyobbodott forgalom dacára a levélhordók feleannyian sincsenek, mint voltak azelőtt.

A posta munkáját megnehezíti nagyon az a körülmény is, hogy a nyomtatványok, melyek a különböző ügyforgalom számára szükségesek, teljesen elfogytak. A posta minden sürgetés és panasz dacára sem tud újabb nyomtatványokat kapni a vezérgazgatóságtól. Ennek folytán úgy segítenek magukon, ahogy tudnak, részint másféle nyomtatványokat használnak, részint pedig vonalozással készítenek maguknak különböző blakkettákat esetről-esetre, valahányszor egy-egy nyomtatványra szükségük van.

Mindeme mizéria dacára azonban a postavezérgazgatóság elhatározta, hogy a postát drágítani fogja.

Vegyen

**karácsonyi
ajándékul**

maradandó értékeket
olcsón FRANKOVITS-
nál (Moravetz mellett)

418

Meglopta az apját

egy elzúllott fiatalember

Temesvár, december 28.

Dugela József, Aradi-uti városi vámos, feljelentést tett a rendőrségen, hogy távollétében ismeretlen tettesek behatoltak a lakásába és onnan különböző ruhaneműeket, ékszereket és készpénzt vittek el. A rendőrség kinyomozta, hogy a betörők egyike a károsult fia, Dugela Pál, egy elzúllott fiatalember, aki lopásért ismételt volt már büntetve. Dugela Pál a betörést egyúttal követte el Dick József nevű barátjával akivel kilesték, hogy a vámos mikor nincsen odahaza. Mindketten beismerték tettüket s a rendőrség átkísérte őket az ügyészségre. Dugela és Dick beismerték, hogy együtt már több betörést követtek el. A rendőrség őket gyanúsítja a Müller-féle kézműúru üzletben, a Klein-féle lakatos műhelyben és a Corcea-féle raktárban elkövetett betörésekkel is.

A közönség panaszkönyve

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Mint régi és hűséges olvasójuk örömmel vettem tudomásul, hogy a közönség részéről beérkezett panaszoknak rovatot nyitottak. Én velem tegnap példátlan eset történt, amely majdnem az életembe került. A Máriánál nagyon sokan vártunk a villamosra, tekintve, hogy tíz perce már nem érkezett kocsik. Végre megjött egy kettős számú. Alig szálltak azonban fel ketten-hárman, a felszálló utasok java része még várakozott, amikor a villamoskalauz, akinek ugylátszik nagyon sürgős volt a dolga, meghuzta a csengőt és jelt adott az indulásra. Néhányan ép a lépcsőre szálltunk, amikor a kocsik elindult. A hirtelen megindulás nagy lökést adott a kocsinak, leestem és majdnem a pótkocsi alá kerültem. A lábamon zúzódásokat szenvedtem és nem tudtam a Belvárosba menni, pedig igen fontos elintézni valóm voltak. Talán fel lehetne hívni a villamosművek igazgatóságának a figyelmét a kalauzok tapintatlanságára és kérjük, hogy a jövőben ilyesmi ne forduljon elő, mert könnyen emberéletbe kerülhet. Talán ez a panaszom nem lesz hiábavaló és a kalauzok megrendszabályozása nem késik. Hű olvasója.

*

Kedves szerkesztő ur! A most megnyitott panaszrovata arra készítet, hogy szintén előadjam panaszomat, amely a józsefvárosi állomás forgalmi hivatalát érinti. A karácsonyi ünnepek előestéjén vártam a szüleimet. A vonat megérkezte előtt gondos emberhez illően telefonon megkérdeztem a forgalmi hivatalt, hogy az orsovai vonatnak mennyi a késése. Egy bájos nő hang azt válaszolta, hogy pontos. Magamban csodálkoztam, hogy dacára a nagy áradásoknak a vonatnak semmi késése nincsen, de biztam a telefonon kapott értesítésben és idejére kimentem az állomásra. Ott a legnagyobb meglepetésemre azt mondták, hogy az orsovai személy egy órát késik. Dörmögtem egyet és méltatlankodtam, de vártam. Körülbelül tíz perc múlva jelezte a forgalmi iroda, hogy a személy immár két órát késik. Elképzelheti lelki állapotomat, mikor karácsony előtt annyi más dolgom lett volna elintézni való. Végre két és fél órai késés után befutott az orso-

Bélyeggyűjtők!

Zumstein, Senf, Michel és Yvert
1926-os katalógusok Moravetz
könyvkereskedésben már
395 kaphatók

Ajándékot

mindenki talál igen olcsón
széptárgyakat
Sternbergnél.

vai személy. Tarthatatlan állapotok ezek, mert utóvégre a vasut közintézmény, amely, — ha senki más — köteles lenne pontos felvilágosítás-

sal szolgálni és nem egykedvűen odavágni, hogy nincs késés. Több előzettséget és figyelmet kérünk. (Dr. K.)

A Resica temesvári igazgatósága Bukarestbe költözik és emiatt sok tisztviselő lemondani készül

Temesvár, december 28.

Az impériumváltozás következtében Románia megkapta a régi Magyarország egyik legnagyobb vasgyárát és bányavállalatát, a Resica-műveket. Ugyanakkor történt, hogy a Resica-művek központi igazgatósága Budapestről Temesvárra költözött és ugyan csak Temesvárra hozták Resicáról a kereskedelmi igazgatóságot is. Az igazgatósági hivatalok elhelyezésére megvásárolták a volt Hungária szállodát, amelyet megfelelően átalakítottak.

Az egyes nagy vállalatok nacionalizálásával kapcsolatosan azonban a kormány követelte, hogy a Resica-művek igazgatóságát, az ország fővárosába, Bukarestbe helyezték át. Két esztendő előtt Bukarestben meg is csinálták a központi igazgatóságot és Veith Béla elnök, valamint Orgidan vezérigazgató ott is székelnek megfelelő hivatalnoki karral. A Resica-művek azonban már akkor foglalkozott azzal a gondolattal, hogy teljes igazgatóságát Bukarestbe költözteti. Megfelelő telkeket vásároltak, amelyen egyrészt a különböző hivatalok részére szükséges épületeket, másrészt pedig villaszerű tisztviselői lakásokat építettek. Egész kis városrész létesült a Resica-művek részére. Az építkezések befejeztével fokozatosan kezdték meg a tisztviselőknek és altiszteknek Bu-

karestbe való helyezését. Ugy volt, hogy január elsejével, majd pedig márciusban valamennyi hivatal teljesen odaköltözik.

A tisztviselők és alkalmazottak között nem találtak nagy és osztatlan örömmel a Bukarestbe való hurcolkodás híre. Az öregebb tisztviselők azért nem akarnak Bukarestbe menni, mert legfeljebb még csak pár évig szolgálnak és nem akarnak erre a rövid időre új viszonyok közé szokni. A fiatalabb alkalmazottak pedig azzal érvelnek, hogy jelenlegi fizetésükből Bukarestben nem tudnak az ottani drágaság mellett megélni, már pedig a Resica-művek vezetősége nem mutat hajlandóságot az illetmények megfelelő emelésére. Mindezekre való tekintettel az igazgatóságnak Bukarestbe való végleges leköltözését a nyárra halasztották. Akkorra több tisztviselőt és alkalmazottat nyugdíjaznak, sokan pedig lemondani készülnek állásukról és másnemű elhelyezkedést keresnek.

A Resica-művek igazgatóságának távozását Temesvár gazdasági élete meg fogja érezni. Másrészt viszont ez a körülmény hozzá fog járulni a lakásínség enyhüléséhez, mert egyszerre több száz tisztviselő és alkalmazott távozik, akiknek legalább a fele nős és családos.

Csalások, sikkasztások, lopások

— Egy kis séta az egyes temesvári iktatóhivatalok számrengetegében. —

Temesvár, december 18.

Még néhány nap, — sóhajtának fel a temesvári ügyészségen, — még néhány nap és kezdjük előlről a robotot, a munkát, az iramot. Új főkönnyvet fektetünk fel, ez bekerül a könyvkötészet műhelybe, azután fel a polcra, hogy a kíváncsi utódoznak tanubizonyosságul, riporteri avagy történészi adalékkul szolgáljon.

Nézem, forgatom

az ügyészségi iktatókönyvet.

Szinte hihetetlen, egészen fantasztikus az a szám, amelyet most, az 1925. év utolsó napjaiban mint iktatási számot idevezetnek. Az ötezerhatszázötvenkilencnél tartanak. Bizony, bizony. Szomorú statisztikai adat ez, hogy Temesvár és Temes-Torontál vármegye lakosságának közel tízenöt százaléka bűnöző. Korhadt, rothadt társadalmi viszonyok.

Sajnos a bűnügyek ma — mondja az ügyészségi iroda egyik agilis fő-tisztviselője, — hatvan százalékkal többre rugnak, mint a háboru előtti években. A bűnügyek legnagyobb tömegét a csalások, sikkasztások és lopások szolgáltatják. Havalahol visszatükröződik a nyomor, ugy ezekből a száraz statisztikai adatokból hatványozottan ri elő

a szegénység,

gond és mindmégannyi földi baj. Nagy számát teszik ki a bűnügyeknek a vámkihágások, ami a háboru előtt ismeretlen fogalom volt, nem kevésbé nagy tömegben fordulnak elő a monopól vétségek. Külön fejezetet szentelhetnénk az emberölésnek és hitvesgyilkosságoknak. Ezek oly nagy mér-

tékben szaporodtak el, hogy a háboru előtti, de még a háboru követő évek statisztikái is elbujhatnának az 1924. és 1925. évek előtt. Ugy látszik az

ölési szenvedély

most tombolja ki magát. Élénk tünet a korcsmai verekedésből származó gyilkosság. Ma minden parasztlény, aki csak szagolta a harcteret, kést használ. Alig van ilyenfajta verekedés, amely nem gyilkossággal végződnék. Ijesztő arányban megsaporodtak a fiatalok bűnözők. A szülők a mostoha szociális viszonyok következtében nem tudják gondjukat viselni, lopnak, betörőbandát alakítanak és az utolsó állomásuk az ügyészségi fogda.

Az ügyészségtől egy ugrás a kormányzósági épület,

a járásbiróság

szorgalmas iktatója, Ungváry már a huszonegyszeredik pert iktalja ebben az évben.

— Nagyon felszaporodtak az ügyek, különösen, amióta a járásbirósági értékhatár ötvenezer leiben lett megállapítva. A háboru előtti években ötezernél több ügyünk sohasem volt egy évben.

A törvényszék

a nyolcezeren túl van már a peres ügyek iktatásában. Itt is a négyzere-sére emelkedett az ügyszám a háboru előtti évekhez képest.

A királyi tábla,

amely a háboru előtt alig érte el a hat-hétszáz körüli ügyszámot, ma a háromezren felül áll. Az ügyek legnagyobb részét az állampolgársági felelőbizetések szolgáltatták.

A rekordot

a pénzügyigazgatóság viszi az ügyek terén. Az ember el sem hinné, ha nem látná saját szemével, hogy ebben az évben a temesvári pénzügyigazgatósághoz kilencvenkilencezer ügydarab érkezett és hatvanegyezer ügydarab lett továbbítva. Kérelmek, panaszok, adófelelőbizetések. Csak egy kis séta volt az egész a hatalmas nagy számrengetegben, amely hű vetítő tükre a mi bürokratikus állam-berendezkedésünknek.

Vámcsalást követett el de nem tudja kinek a megbízásából

Temesvár, december 28.

Néhány hét előtt a temesvári vámigazgatóság nagy vámcsalást fedezett fel, amelynek egyik tettese Kovács Béla nevű magánhivatalnok volt, aki a család leleplezése után nyomtalanul eltűnt, a megindult vizsgálat pedig máig sem tudta kideríteni, hogy kinek a számára akarta a csempészett árut kiváltani. Kovács Béla ellen a vizsgálóbíró körözőlevelet adott ki.

A rendőrségnek most tudomására jutott, hogy Kovács Béla visszatért Temesvárra és itt bujkál. Megindult utána a kutatás, amelynek eredményeképpen Kovács Bélát letartóztatták. Elmondta, hogy a vámcsempészes kiderítése után Bukarestbe szökött és ott bujkált mostanáig, minthogy azonban elfogyott a pénze, kénytelen volt visszajönni Temesvárra. A vámcsalást beismeri és bevallotta azt is, hogy az egészre pénzjutalom ellenében vállalkozott. Az igazi megbízót azonban ő sem ismeri, mert csak közvetítők útján tárgyaltak vele. A vizsgálat tovább folyik.

Senki többet . . .

Temesvár, december 28.

Árverés a zálogházban. Milyen szomorú, milyen reménytelen kép. Sápadt, lesütött szemű emberek hozták ide jobb idők emlékeit: gyűrűt, fülbevalót, órák, karkötőt s kaptak rá kisebb-nagyobb kölcsönt. Milyen nehéz lehet a soruk, hogy nem tudták dolgaikat kiváltani, de még meghosszabbítani sem és most ezeket a dolgokat itt nyilvánosan elárverezik.

— Egy jeggyűrű aranyból . . . Száz lei, először . . . Százöt . . . Százlizenkeltő . . . Százhusz . . . Százhusz másodsor . . . Százhuszonöt . . .

Majd minden második tétel jeggyűrű. Mennyi szép remény kíséretében huzták ezeket ujjukra valamikor a nők, férfiak és mennyi lemondással huzták le azokat, amikor a nyomornak a zálogház felé vivő kálváriás útjára léptek. Ki tudja, van-e meleg szobájuk, volt-e ebédjük, ma, ma, amikor egykori jövődől boldogságuk ígéretét, a jeggyűrűt itt elkótyavetyélik?

És megy tovább az árverés. Akik itt egymásra licitálnak, nem érnek rá érzékenykedni. Felverik a jeggyűrűk árát két-háromszáz leire. Egy kis aranyóra kikiáltási ára háromszáz lei és végül elkél hatszázhatvan leiert. Egy ezüst ridikül kikiáltási ára négy-száz lei és félóráig tart, amíg végre kétezerhusz leiert leltük.

Nagyon is az üzlet jegyében folyik ez az árverés. Elöl a zálogházi becsüs — aki most a kikiáltó — pulkja előtt hat széken hat ismert temesvári órás és ékszerész ül. Egyiknek-másiknak kis mérleg van a kezében. Az árverésre kerülő ékszereket nemcsak megnézik, hanem le is mérlegetik. Tudják, hogy mennyit nyerhetnek. Éppen ezért privát ember nem is igen vesz részt az árverésen. Az eladott tárgyak kilencven százalékát tényleg órárosok és ékszerészek vették meg.

A bőjthétre való tekintettel a mai naptól karácsonyig állandóan

élő hal kapható.

Rendelések felvételnek Lutwák és Eckstein halkereskedése, Gyárvaros, Galamb-utca 23.

Zsák

Zsineg

Kötél

Havas Domos Gyár és Hót
Timisoara Lugoj.

Karácsonyi ajándékok

nagy választékban olcsó, szabott áron: Uti készlet, manikürkészlet, fésűdoboz, varrodoboz, szobrocskák, uti takaró, uti plaid, zsebkendők. Kérem kirakataimat megtekinteni.

LIDOLT VIKTOR

TIMISOARA, I, Hunyadi-és Jenőherceg-utca sarok

436

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Álmosan ránéztem

és ő visszanézett. Aztán megint ránéztem és megint visszanézett. Valami kalimpálni kezdett bennem s loholtam utána a szürke reggel szürke emberei között. Befordult egy utcába. Befordultam én is. Megállott egy kirkat előtt. Megálltam én is. És a tükröző üvegen egymásra mosolyogtunk. Ment tovább. Nemtem én is. Egyszer azután hirtelen visszafordult, hamisan pislogott felém és bement egy üzletbe. Egy hentes üzletbe. Nem mentem utána. Benéztem az ablakon és láttam. Marhahus! vett. Fehérpiros, nyúlós marhahus. És becsomagolta. Papírba csomagolta. Aztán mégegyszer, hogy át ne ázzék. A zsebébe csuszította. Fizetett és kijött. Rám mosolygott. Én nem mosolyogtam vissza. Az a valami már nem kalimpált bennem. Végignézttem rajta és nem láttam mást belőle, csak a zsebéből kikandikáló csomag csücskét. Roszszul volt bekötve. Kivirított belőle a marhahus. A fehérpiros, nyúlós marhahus.

Sándor Károly.

— **DÉLI HIRLAP NAPTÁRA** képezi mai lapunk mellékletét az előfizetők részére. Kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy a mai laphoz követeljék a Déli Hírlap naptárát, amelyet minden előfizetőnk ingyen kap.

— **A bukaresti magyar követési tanácsos kiütése.** Magyar Antal, dr. követési tanácsost a bukaresti magyar követségen nagy kitüntetés érte. Fialat kora dacára madridi követté nevezték ki és ezt a méltóságot már a legközelebbi jövőben el is foglalja. Kinevezése őszinte örömet keltett ismerősei körében. Bukarestből való távozását sajnálattal látják, mert előzékeny, szívélyes magatartása miatt a legszeleesebb körökben szerették.

— **Jubiláló bankigazgató.** Kratochwill Ottó, a Temesvári Első Takarékpénztár igazgatója, huszonöt éve áll az intézet szolgálatában, amely alkalomból a bank tisztviselői a közkedvelt kartársat tegnap meleg ovációkban részesítették.

— **Szünetel a vasúti forgalom** több erdélyi vonalon az áradások okozta pályarongálások miatt. Arad és Tövis között csak részleges forgalom van, Gyulafehérvár és Tövis között teljesen megszakadt, Lugos és Marosillye között pedig csak átszállással bonyolítható le a forgalom. Radnán tul Konop és Nádas között, valamint Arad és Nagyvárad között teljesen beszüntették a forgalmat. A budapesti gyors Temesváron át közlekedik Bukarest felé.

— **A veszedelmes Maros.** Öcsanádról jelentik: A Maros áradása még mindig nem szűnt meg és a víz vasárnapra virrado éjszaka a községbe hatolt. A hatóságok harminc családot kilakoltattak.

— **Beniczkyt nem helyezték szabadlábra,** amint azt híresztelték Budapesten. Negyvennyolc elítélt amnesztiát kapott, Vanczák Jánost pedig három hónapra szabadságot kaptak.

A franciák kivonultak Bonnból is, amint azt Berlinből hivatalosan jelentik.

A francia baloldali írók tiltakoztak Costa-Foru inzulálása ellen.

A tragikus halálesetek karácsonya.

— VÉRÁTÖMLESZTÉSSEL próbáltak egy kislányt megmenteni. —
A Turul cipőgyár két alkalmazottjának váratlan halála. —

Temesvár, dec. 28.

A béke és szeretet ünnepén Temesvárott a tragikus halálozások több család életében szomorú gyászfátyolt tettek a naptár vörösbeütés napjaira.

Megrázó körülmények között költözött be a halál az ünnepi hangulatokra készülődő otthonokba.

Szombatról vasárnapra virradó éjjel alig négy napi kínos betegség után meghalt Spira Jenő, belvárosi butorgyáros Évike nevű, tizenkét éves leánya. A kedves, okos leány, aki szülei szemefénye volt, gennyes torokgyulladásban betegedett meg és a veszedelmes baj oly rohamosan törte le a viruló szervezetet, hogy öt orvos kezelése és a szülők kétségbeesett önfeláldozása nem tudott segíteni. Az orvosi tudomány vérátömlesztést is alkalmazott, az apa véréből adtak a beteg testnek, de minden hiábavaló volt. Vasárnap reggel egy óraker iszonyu kínok között meghalt. A szülők iránt városszerre mély részvét nyilatkozik meg. A temetés ma délután három óraker megy végbe a belvárosi izraelita temető halottsházából.

Hendi Ottót, a Turul cipőgyár főtisztviselőjét ugyancsak tragikus körülmények között ragadta el a halál. Vasárnap reggel az ötvenhárom éves

— **Halálozás.** Rosenwald Adolf, tekintélyes temesvári terménykereskedő, hosszas szenvedés után hatvanöt éves korában meghalt. Temetése a Nagy-köruton levő halottsházából őszinte részvét közepette ment végbe.

— **Új bankvezető.** A Gyárvárosi Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság igazgatói állásába a napokban elhunyt Marsovszky László helyére Barabás Artur, a Temesvári Első Takarékpénztár régi és érdemes tisztviselője került.

A Pátia-kabaré műsora naponként nagy közönséget vonz. Fellépnek az összes szerződött tagok. Nagyszerű bohózat, tánc- és magánszámok szórakoztatják a közönséget. Előadás után bar-tabarin.

— **Ne ugorjunk le a robogó villamosról.** Zankó Katalin negyvenkét éves asszony a gyárvárosi Andrassy-uton le akart ugrani egy mozgásban levő villamosról s oly szerencsétlenül esett a kövezetre, hogy agyarázkódást szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

Saját érdekében nézze meg a Parfümeria Elisabeta mai hirdetését.

— **Életunt gazda.** Bázosról jelentik: Stanka Todor harminchat éves gazda az istállóban felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

férfit a gyárba készült, amikor hirtelen rosszul lett és néhány percnyi szenvedés után szívszélhűdés következtében meghalt. Özvegye, született Schlosser Klementine és fia gyászolják. A temetés a gyárvárosi Ilona-utcában levő gyászszobából kedden délután három óraker megy végbe.

Ugyancsak tragikus körülmények között halt meg Szabin György, a Turul cipőgyár ötvenhárom éves szabásza. A Turul cipőgyár alkalmazottai karácsony estjén a Gyárudvar termében mulatságot rendeztek, amelyen saját dalárdájuk több énekszám-mal szerepelt. Szabin, aki szintén tagja volt a dalárdának, ének közben hirtelen nagyon rosszul lett s néhány perc múlva halott volt. A halott Szabint, akit felesége és négy gyermeke siratja, a Turul-telepen levő lakására szállították, ahonnan tegnap temették.

A szomszédos Giroda községben Krivány Istvánné öt éves Ágnes nevű leánykája, mialatt anyja rövid ideig a szomszédban tartózkodott, közelférközött a nyitott takaréktűzhelyhez. Könnyű ruhácskája lángot fogott és a szerencsétlen teremtés olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a helyszínére hívott Kovács Ödön dr. már nem tudott segíteni. Borzalmas kínok között meghalt.

— **Felrobbant benzines üveg.** Nedics Mihály ötvenöt éves mérlegkészítő Szerb-utca 4. szám alatti lakásán gyertyával a kamrában járt s feldőntött egy benzines üveget. A benzin felrobbant és Nedics az arcán és a két kezén súlyosan összeégette. Kórházba vitték.

Lloyd Taverna az elite-közönség találkozóhelye.

— **Halálos játék a fegyverrel.** Bázosról jelentik: Macedoniaru Nicolae huszonhét éves legény revolverrel játszadozott, amely hirtelen elsült és a golyó a legény mellébe furódott. A szerencsétlen fiatalember néhány órai kínlás után meghalt.

— **Póruljárt tolvaj.** Vác János napszámos a városi kertészeti telepről egy háromezer lei értékű taligát lopott. A rendőrség éppen abban a pillanatban fogta el, amikor a taligát el akarta adni. Beszállították az ügyészségi fogházba.

* **A demokrácia diadala** az, hogy gróf és báró, közönséges laiteiner és napszámos egyformán vásárolhat Fa Mihály Telekház-téri és a Mária melletti boltjaiban remek felvágottat, sonkát és hurkaneműt.

— **Tizenkétéves gyilkos.** Belgrádból jelentik: Travica Szóka kumanovoi özvegyasszony régebbi idő óta rossz viszonyban él szomszédjával, Gvozdenovics Péter földműveléssel. Néhány nap előtt Gvozdanovics átment az asszonyhoz és vasvillával is megfenyegette, hogy leszurja. Mikor ezt az özvegy tizenkétéves fia látta, elővette elhalt apjának vadászfegyverét és lelőtte anyja támadóját.

— **Gyilkos cigányok.** Gátaljáról jelentik: Cigányok háborujából emberhalál támadt. A három Krpács testvér — Pichi, Simon és Nicu — megtámadták Krendzse Sandu cigányt és olyan hatalmasan elverték, hogy sérüléseibe belehalt. A három gyilkost a csendőrség letartóztatta és behozta a temesvári ügyészség fogházába.

* **Az orvosi bál a jövő év január 7-én** a régi békebeli megyei bálók fényét fogja egy estére visszavárászolni. A bálon nemcsak városunk és Temes megye, de a szomszédos Arad- és Lugoj megye intelligenciája is megjelenik. A meghívók a mai napon küldtek szét. Mindazok, kik tévedésből kimaradtak a meghívottak névsorából és meghívóra reflektálnak, kéretnek a „Mentők” telefonja útján címeiket leadni.

— **Dobos Sámuel Részvénytársaság** egyedüli jogosított gyártója egész Romániában a világhírű Odol szájaló cikkeknek. Ezenkívül mindennemű optikai és egészségügyi cikkeket gyárt. Gyártmányai kiválóságáért kapta ez év őszén az udvari szállítói címet és ezzel is öregbítette azon vállalatok tekintélyét, amelyek — mint a Dobos Sámuel Részvénytársaság — a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság érdekköréhez tartoznak.

Ön szenved?

Csuz, köszvény, ischiás kínozza? Szurása van, bágyadt? Dörzsölje be a fájó részt **DIANA SÓSBORSZESSZEL**, amely a fájdalmat rögtön megszünteti. Ugyeljünk a **DIANA** névre, mert hami-sítják.

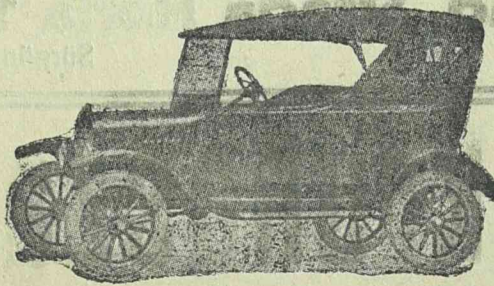

CITROËN

AUTÓK

5 HP. és 10 HP.

karbantartása a legolcsóbb.

Nagy árengedmények.

„NOËL” București
Calea Victoriei 105

Mielőtt

karácsonyi ajándékot vesz, tekintse meg Katzky karácsonyi kiállítását (Mercy-utca 10. Legalkalmasabb ajándékok nagy választékban.

Grammofon

Zánclemez

Varrógép

Kerékpár

Motorkerékpár

Labdarúgás

Zseblámpák

— Betörés közben befőtten ettek. A Cartea Romaneasca nyomdának a Lenau-tér 2. szám alatti irodájában éjszaka ismeretlen vendégek jártak. Nyilvánvalóan pénz után kutattak, mert az összes fiókokat felfeszítették. Munkájuk eredménytelen maradt, mert a nyomda pénzt egy vaspénzszekrényben tartották, melyet nem tudtak felfeszíteni. A betörők egy félig kiürített befőttes üveget hagytak a helyszínen.

— Zsebtolvajlás a hetipiacon. Raics Mária, Gyárvaros, Uj-tér 8. szám alatti lakosnő panaszt tett a rendőrségen, hogy a Kossuth-téri piacon a zsebéből kilopták pénztárcáját ezeröttszáz lei tartalommal.

• Miért is szeretlek olyan nagyon Tégedet, mikor ruháidat nem Ardelean uriszabónál csináltattad. Erzsébetváros, Str. Moşilor 6.

Színház

Heti műsor:

Hétfő este nyolckor: Erdészleány.
Kedd este nyolckor: Diszolóadás.
Szerda este nyolckor: Engem szeress.
Csütörtök este nyolckor: Nagy kabaré, este tízenegykor: Nagy kabaré.

Képektervezés gyári eron

Reklám képektervezés

Belváros, Löffler-palota. Kiszta. 311
Telefon: 16—86.

a legjobb arcápoló szer.
Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban
Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33—35

PAPETARIA
Kálmár
PÁPIRÁRUVÁZ
1. STR. VAS. ALEXANDRU / HUNYADI-UT / 6.

Mindennemű
tüzelőanyag
nagyban és kicsinyben
Schaar és Hámorey cégnél
Telefon 9—64.

Cigányok elraboltak egy lányt

Tizenöt év után jelentkezett az elveszett gyerek, akit anyja nem ismert fel

Munkács, december 27.

Körülbelül tizenöt esztendővel ezelőtt történt, hogy Stegman munkácsi divatárkereskedő felesége, kislányával együtt, Zánkán nyaralt, egy felvidéki kisfürdőben. Az öt éves lányka egy napon eltűnt az anyja mellől és dacára minden kétségbeesett keresésnek, nem tudtak nyomára akadni. A hosszas és kitartó nyomozásnak csupán az lett az eredménye, hogy a rendőrök egy vándorló cigány karavánt állítottak elő Munkácson, mert egy fehérbőrű, idegenfajta gyereket találtak náluk.

A kislány, akit Stegmanék házába vittek, ráismert ugyan a család tagjaira, meg imádkozni is tudott, de a Stegmanné anyai ösztöne nem ismerte rá a saját véréből sarjadt gyerekeket a lánykában. Az elrabolt gyermeknek — így mesélték — hajcsomót varrtak a

karja alá, amivel azt akarták elérni a cigánybabona szerint, hogy vesztse el az emlékező tehetségét és ne ismerjen meg senkit. Stegmanné úgy érezte, hogy a gyermek nem az övé és visszaadta a cigányoknak.

A lassankint feledésbe került tragédiának különös, filmdramába illő epilógusa játszódott most le. Fialat cigánylány jelentkezett ugyanis Stegmanéknál az elrabolt gyerekként és kérte, az asszonyt, fogadja vissza gyerekeinek. A cigánylány különös jövelele újból felszakította a régi fájdalmakat, de Stegmanné, a közte és a lány közt lejátszódott borzalmas jelenetek után sem volt hajlandó magának ismerni el a lányt, akit szélhámosokkal gyanúsítottak meg és arra gondoltak, hogy ez csak egy aljas trükk, amivel a lány Stegmanék házába akar bejutni.

Ioan Minnich

autófelszerelési szaküzletében található minden dimenziójú köpeny és tömlő

Belváros, Dom-tér és Hunyadi-utca sarok

NAPONTA FRISEN PÖRKÖLT KÁVÉ
FERDINAND LAMBERT
KÁVÉLEADER
TIMISOARA-STR. VASILIU ALEXANDRU (HUNYADI-UT.)
SAJÁT-KÁVÉPÖRKÖLDE
TELEFON: 12-25 + POSTAKÉZ. BEJITES

Orvosok számára nagy fizetési engedmények.

Műtőasztalok, műtőszekrények, mosdók, irrigátorok, orvosi felszerelések, mind autogén előállításban kaphatók
GOLDSTEIN JANCU
Bucuresti, Strada Carol 44. 314

Tiberiu Soltész Tibor

cérna és fonálárak importja.

A G. B. C. védjegyű olasz cérna romániai kizárólagos egyedárúsítása.

Arad, Strada Horia 1.

Telefon: 6—83.

Sürgöncim: Drapeau.

Korcsolyák,

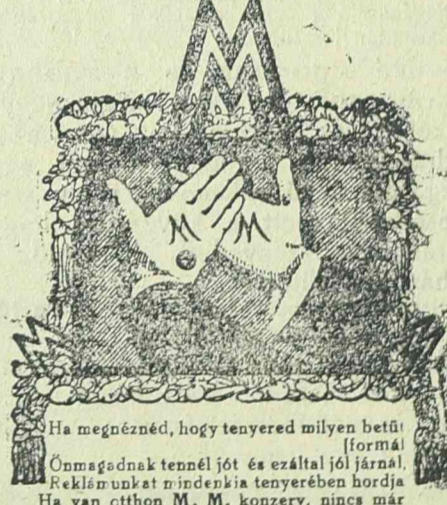
örökégy- és öntöttvas kályhák, valamint konyhaberendezések nagy választékban

Scherter Ottó

vaskereskedésben, Temesvár

„ATLANTA”
TEXTILIPARI RESZVÉNYTÁRSASÁG
TIMISOARA
TELEFON: 19-66

DURA
BATEL

Ha megnéznéd, hogy tenyered milyen betű formájú
Önmagadnak tennél jót és ezáltal jól járnál.
Reklámunkat mindenki tenyérében hordja
Ha van otthon M. M. konzerv, nincs már semmi gondja.

Zongorák, pianinók
dus választékban, jutányosan
Renner, zongorarakktár
Bul. Carol (Hunyadi-ut) 12. szám.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Butorozott szoba teljes ellátással 2 személyes fiatalember részére kiadó. Ugyanott házban és házon kívül ebédkoszt kapható. Erzsébetváros, Korona-utca 3, földszint jobbra.

Házmesternek házaspár felvétetik, az asszony mint szakácsnő. Cim a kiadóban.

Fiatall intelligens nő megfelelő munkássággal gyönyörű keresetre tehet szert. Ajánlatokat „Mebizható” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Modern két vagy három szobás lakást majusra, esetleg augusztusra keresek Ajánlatokat Dr. Várnay Elemér Hitelbank-palota címre kérek.

Középkorú állami hivatalnok esetleg házasság céljából levelezne hölgygel. Leveleket „Diszkrét 42” jelige alá a kiadóba.

Jó házi koszt kapható uti családnál. Ajánlatokat „Házi” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Idősebb urinő teljes ellátásra vállalna utri házból való nőt. Ajánlatot „3000” jelige alatt a kiadóhivatalba kér.

„FARMODONT”
FOGKRÉM

Parfumeria Elisabeta
Timisoara, Str. Mercy 2

Raktárában a legolcsóbb árakban kaphatók az összes kozmetikai és toilette cikkek: Poudre, Rouge, Eau de Cologne „ELISABETA”, divat fésűk stb. Bejárt az ékszerüzletnél. 430

NAGYTAKARITÁST elektromos PORSZIVÓGEPEKKEK, PARKETTASUROLÁST, BEERESZTÉS ES FE- NYESITÉS elektromos PARKEITA-GEPPPEL teljesít a **ROYAL VACUUM CLEANER** (V., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca) Telefon 21—10 198

Autogén-
forrasztásban
jól kiképzett
lakatost
azonnali belépésre keres
Temesvári Sörgyár 453

Bel- és külföldi vasúti jegyek beszerzésére legalkalmasabb a

„Birdev”
utazási iroda
A C. F. R. hivatalos 97
menetjegyirodája Timisoara
Elárúsító helyek: I., Str. Avram Jancu 4, az „Első Temesvári Takarékkal” szemközt. Telefon 8—14. IV., Str. I. C. Bratianu, „Birdev-kioszk”, a Korona-szállóval szemközt. Telefon: 13—83. Vizumok prompt. Saját kurirszolgálat Bukarestbe.

Mignon gyermekruhaszalon Temesvár-Belváros,
Hitelbank-palota

Rikkancsok fix fizetéssel és magas jutalékkal felvétetnek a Déli Hírlap-nál